

Aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Antwoordbrief tweede EK-brief inzake
uitvoerbaarheidstoetsen

Datum
8 april 2026

Onze referentie
7526733

Afstemming met
BZK/WaU

Bijlage(n)
5

Bijlagen

1. Bijlage 1. Concept-antwoordbrief n.a.v. tweede EK-brief inzake uitvoerbaarheidstoetsen
2. Bijlage 2. Brief aan SJenV van 27 januari 2026 inzake uitvoerbaarheidstoetsen
3. Bijlage 3. Antwoordbrief van 27 november n.a.v. eerste EK-brief inzake uitvoerbaarheidstoetsen
4. Bijlage 4. Brief aan SJenV van 7 oktober 2025 inzake uitvoerbaarheidstoetsen
5. Bijlage 5. Brief aan EK van SJenV van 6 juni 2025 inzake Agenda wetgevingskwaliteit

1. Aanleiding

De Eerste Kamer heeft uw ambtsvoorganger op 27 januari jl. in een brief vragen gesteld over de uitvoerbaarheidstoets. Dit zijn vragen naar aanleiding van de reactie die uw ambtsvoorganger met de toenmalig Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid als coördinerend bewindspersoon voor het programma Werk aan Uitvoering (WaU) heeft gegeven op elf verbetervoorstellen voor uitvoerbaarheidstoetsen. Deze nota gaat in op de beantwoording van de vragen van de Kamer en vraagt u om akkoord te gaan met de verzending van de antwoordbrief en medeondertekening door de Staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Slagvaardige Overheid, de huidige coördinerend bewindspersoon voor het programma WaU.

2. Geadviseerd besluit

1. Instemmen met verzending van de antwoordbrief.
2. Instemmen met medeondertekening door de Staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Slagvaardige Overheid.

3. Kernpunten

- Op 7 oktober 2025 heeft de Eerste Kamer uw ambtsvoorganger een brief gestuurd met elf verbetervoorstellen voor de uitvoerbaarheidstoets (bijlage 4). Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid zijn een belangrijk onderdeel van beleids- en wetgevingskwaliteit. Het bewaken daarvan is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van regering en parlement.
- Wetgevingskwaliteit en het Beleidskompas vallen onder uw portefeuille. De kwaliteitseis Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid is een verplichte kwaliteitseis in het Beleidskompas. Het is kabinetsbeleid om deze verplichte

- kwaliteitseis in alle gevallen toe te passen, waar dit aan de orde is. In dit proces kan worden besloten tot het vragen van een formele uitvoeringstoets.
- Het programma WaU werkt aan de doorontwikkeling van de uitvoeringstoets en daarom is de brief met de reactie op de verbetervoorstellen (bijlage 3) mede ondertekend door de toenmalig coördinerend bewindspersoon voor het programma WaU, de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.
 - Op 27 januari jl. heeft de Eerste Kamer naar aanleiding van die reactie nadere schriftelijke vragen gesteld. Deze brief geeft daar antwoord op.
 - Deze antwoordbrief is opnieuw in samenwerking met het programma WaU opgesteld maar de verantwoordelijkheid voor dit programma is thans belegd bij de Staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Slagvaardige Overheid. Daarom wordt zijn medeondertekening geadviseerd. Dit past ook goed bij de kabinetsbrede inzet voor wetgevingskwaliteit, die ook centraal staat in de op 6 juni 2025 door uw ambtsvoorganger verzonden Agenda wetgevingskwaliteit (bijlage 5).
 - Tijdens het debat over de regeringsverklaring in de Eerste Kamer op 7 april jl. is de motie-Schalk c.s. ingediend die de regering verzoekt zorg te dragen voor de inrichting van een standaard integrale amendemententoets waarbij getoetst wordt op integrale wetgevingskwaliteit. Uitvoerbaarheid is een onderdeel van wetgevingskwaliteit. De uitkomsten van de pilots voor de sneltoets op uitvoerbaarheid kunnen betrokken worden bij de uitwerking van de motie. Het is nog niet duidelijk hoe deze motie wordt uitgewerkt.

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Juridische Zaken en Wetgevingsbeleid

Datum
8 april 2026

Onze referentie
7526733

4. Toelichting

De elf verbetervoorstellen van de Eerste Kamer zien op de aanwezigheid van uitvoeringstoetsen bij elk nieuw wetsvoorstel, de beschikbaarheid van (informatie over) uitvoeringstoetsen en de toetsing van uitvoerbaarheid na amendementen. Uw ambtsvoorganger heeft in de eerste reactie aangegeven dat de voorstellen van de Kamer allemaal goed aansluiten op de ambities die het vorige kabinet had ingezet. Er werd geen nieuw beleid aangekondigd in de brief van 7 oktober 2025.

Hieronder wordt per punt kort toegelicht hoe op de vervolgvragen wordt gereageerd. Ook in deze antwoordbrief wordt geen nieuw beleid aangekondigd.

- We onderschrijven dat het belangrijk is dat bij wetsvoorstellen altijd, ten minste in de gevallen waar dat aangewezen is, een uitvoeringstoets wordt gedaan. De departementen zijn hier zelf verantwoordelijk voor. In de rijksbrede wetgevingstoets van JenV attenderen we departementen op het belang van uitvoerbaarheid. We zeggen niet toe jaarlijks een overzicht van alle gepubliceerde uitvoeringstoetsen te verstrekken aan de Kamer, omdat de toegevoegde waarde van zo'n overzicht ten opzichte van de werklast beperkt is.
- De verbetervoorstellen die zien op de memorie van toelichting worden betrokken in de aanpassing van de Schrijfwijzer memorie van toelichting. Er wordt op dit moment (Q2 2026) in interdepartementaal verband gewerkt aan de aanpassing van de Schrijfwijzer, die rond de zomer wordt gepubliceerd.
- We onderschrijven dat een sneltoets voor amendementen een nuttig instrument kan zijn voor de Eerste Kamer. Het programma WaU werkt momenteel aan processen om te toetsen hoe een sneltoets voor amendementen kan worden vormgegeven en ingezet voor Tweede Kamerleden. De resultaten hiervan worden in Q4 2026 gedeeld. Het staat de Eerste Kamer vrij om ook een sneltoets aan te vragen in die gevallen waarin het verantwoordelijke departement dat heeft nagelaten.

- We delen de analyse dat doenbaarheid voor burgers en/of bedrijven en digitalisering onderdeel moet zijn van de uitvoerbaarheidstoets. Ook onderschrijven we dat bij nieuwe wetgeving moet worden gekeken naar de al aanwezige uitvoeringsknelpunten. Deze punten worden dan ook opgenomen in de concepthandreiking voor de uitvoeringstoets.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
8 april 2026

Onze referentie
7526733

4.1. Politieke context

Aandacht voor uitvoerbaarheid is een speerpunt van dit kabinet: Uitvoerders, medeoverheden en ondersteunende diensten worden vanaf het begin betrokken bij beleid, zodat regels aansluiten op de praktijk en doenvermogen centraal staat (p. 6).

Het is reeds kabinetsbeleid om van uitvoerders te vragen om in de uitvoeringstoets naar voren te brengen hoe de uitvoering aan zal sluiten bij het doenvermogen van de doelgroep waarmee ze te maken hebben. De departementen hebben zelf de taak om voor de uitvoeringsorganisaties die onder hun verantwoordelijkheid vallen concrete werkafspraken te maken over de wijze waarop deze doenvermogenstoets in de diverse uitvoeringstoetsen wordt opgenomen (Kamerstukken I 2018/19, 34775, AQ).

4.2. Krachtenveld

Bij deze antwoordbrief is het programma WaU betrokken omdat zij werken aan de doorontwikkeling van de kwaliteitseis uitvoeringstoets. De Staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Slagvaardige Overheid is de coördinerend bewindspersoon voor dit programma.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.